

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR – 4101-009-02/2014

P/14/019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**Tekst ujednolicony zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.001/2015
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli
z dnia 12 lutego 2015 r.**

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/14/019 – Realizacja zadań publicznych przez spółki tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontroler Ryszard Puchała - główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89774 z dnia 21 maja 2014 r.

[dowód: akta kontroli str.1-2]

Jednostka Kontrolowana Urząd Miejski w Lubinie (dalej: Urząd).

Kierownik jednostki Kontrolowanej Robert Raczyński – Prezydent Miasta Lubina od 2002 r. (dalej: Prezydent).
[dowód: akta kontroli str.79, 80]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Urzędu Miejskiego w Lubinie w zakresie realizacji zadań publicznych przez spółki tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2010 – 2014².

Podstawą pozytywnej oceny były oceny cząstkowe dotyczące kontrolowanych obszarów oraz charakter stwierdzonych ustaleń, w szczególności przejrzystość w zakresie transferów majątku gminnego do spółek komunalnych³ oraz realizacji innych świadczeń o charakterze finansowo-ekonomicznym.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast akceptacji dla świadczenia przez Spółkę Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. usług deweloperskich oraz dla wykorzystania majątku, wniesionego do tej Spółki aportem, na działalność wykraczającą poza zadania własne gminy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Legalność i ekonomiczna zasadność powoływania spółek dla realizacji wyznaczonych celów.

1.1. Skala zaangażowania Gminy w spółki prawa handlowego.

Opis stanu faktycznego

W latach 2009 – 2013 Gmina Miejska w Lubinie (dalej GML lub Gmina) posiadała udziały w ośmiu spółkach prawa handlowego. Według stanu na 31 grudnia 2013 r. GML była wyłącznym właścicielem sześciu spółek oraz większościowym udziałowcem Spółki TVL Sp. z o.o. (51%), a także właścicielem dziesięciu akcji KGHM S.A. W latach 2009 – 2014 wartość majątku GML zaangażowanego w spółki komunalne wzrosła z kwoty 105 258,6 tys. zł⁴ do kwoty 163 641,9 tys. zł⁵, tj. o 55,0%. We wskazanym okresie zwiększyło się również zaangażowanie kapitałowe GML w odniesieniu do wartości majątku Gminy.⁶ Wartość udziałów, będących w posiadaniu GML, stanowiła odpowiednio 11,97% oraz 14,77% aktywów Gminy.

[dowód akta kontroli str. 3 – 7]

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Do dnia zakończenia kontroli NIK.

³ Spółka, w której Gmina Miejska Lubin posiada akcje lub udziały z wyłączeniem KGHM S.A.

⁴ Stan na 31 grudnia 2008 r.

⁵ Na dzień zakończenia kontroli wartość ta nie uległa zmianie.

⁶ Wykazany w skonsolidowanych bilansach za lata 2009 i 2013.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. GML była wyłącznym właścicielem następujących spółek: [1] Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., z kapitałem zakładowym 58 125,2 tys. zł, utworzona 21 stycznia 1994 r., [2] Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. z kapitałem zakładowym 4 659,2 tys. zł, utworzona 24 stycznia 1996 r., [3] Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „MUNDO” Sp. z o.o., z kapitałem zakładowym 5 536,0 tys. zł, utworzona 30 grudnia 1993r. [4] Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A., z kapitałem zakładowym 2 526,8 tys. zł, utworzona w dniu 26 czerwca 1996 r. ,⁷ [5] Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., z kapitałem zakładowym 13 408,3 tys. zł, utworzona 15 czerwca 1998 r., [6] Regionalne Centrum Sportowe Sp. z o.o. z kapitałem zakładowym 76 825,0 tys. zł - do 2011 r. funkcjonowała pod firmą „Budowa Szkoły Podstawowej nr. 14” Sp. z o.o. Zmiana, o której mowa zyskała akceptację Rady Miejskiej Lubina (dalej: RM) dnia 22 lutego 2011 r.

Ponadto, GML była większościowym udziałowcem, utworzonej w dniu 28 lipca 1993 r., Spółki TVL Sp. z o.o. (telewizja Lubin) o kapitale zakładowym wynoszącym 4 976,0 tys. zł. W kapitale Spółki objęto bowiem 51,45% udziałów o wartości nominalnej 2 560,0 tys. zł. Pozostała część kapitału zakładowego była w posiadaniu trzech innych udziałowców. Gmina posiadała również 10 akcji KGHM Polska Miedź S.A o wartości nominalnej 1 412,32 zł na 31 grudnia 2013 r.

[dowód akta kontroli str.23, 24 – 78 120, 121]

Dopełniono obowiązków wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸ (dalej: ustawa o finansach publicznych) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 12 listopada 2003 r. w sprawie zakresu i trybu składania informacji dotyczących przekształceń i prywatyzacji mienia komunalnego⁹. Informacje dotyczące zaangażowania kapitałowego Gminy w spółki komunalne były zamieszczane w corocznej „Informacji o stanie mienia komunalnego”, sporządzanej przez Urząd na podstawie art. 267 ustawy o finansach publicznych. Natomiast informacje dotyczące przekształceń i prywatyzacji mienia komunalnego, Prezydent Miasta Lubin, na podstawie art. 69 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji¹⁰, sporządzał i przykazywał Ministrowi Skarbu Państwa. Ponadto aktualny wykaz spółek komunalnych był opublikowany w Gminnym Biuletynie Informacji Publicznej.

[dowód: akta kontroli str. 730]

Analiza dostępnej dokumentacji i faktycznej działalności lubińskich spółek komunalnych w okresie od początku 2009 r. do 21 lipca 2014 r. wykazała, że faktycznym przedmiotem działalności tych podmiotów była działalność, zarówno w sferze użyteczności publicznej, jak i poza tą sferą. I tak:

1. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (dalej: MPWiK).

Przedmiotem działalności, zgodnie z aktem założycielskim (umową spółki) z dnia 21 stycznia 1994 r. było zaspokajanie potrzeb mieszkańców GML i innych kontrahentów w zakresie zaopatrzenia i dystrybucji wody oraz odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych, a także wywozu nieczystości stałych i płynnych oraz działalność w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta, zbierania i wywozu odpadów komunalnych, niebezpiecznych (medycznych) i innych niż niebezpieczne (wetrynaryjnych).

Usługi, o których mowa wyżej świadczono w oparciu o regulamin dostarczania wody i odbioru ścieków uchwalony przez RM Lubina.

Przedsiębiorstwo prowadziło też, na terenie Lubina, działalność inwestycyjną mającą na celu poprawę funkcjonowania infrastruktury wodnokanalizacyjnej, a polegającą na modernizacji starych i budowie nowych sieci wodnokanalizacyjnych.

⁷ Z przekształcenia spółki z o.o. o tej samej nazwie i zakresie działania.

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2003 Nr 206, poz. 2004 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 216 ze zm.

Podstawą prawną realizacji powyższych zadań był art. 7, ust. 1, pkt 3 i 14 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*¹¹ (dalej: *ustawa o samorządzie gminnym*) oraz art. 3 ust. 1 *ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*¹²

Poza sferą użyteczności publicznej MPWiK prowadziło działalność obejmującą usługi analiz laboratoryjnych, obrót środkami trwałymi (okazjonalna sprzedaż własnych środków trwałych), działalność socjalną (wynajem pokoi wypoczynkowych w ośrodku wczasowym Spółki), wynajem wolnych pomieszczeń (biurowych warsztatowych itp.). Od początku 2009 r. do 21 lipca 2014 r. przychody ze sprzedaży związane z działalnością w sferze użyteczności publicznej stanowiły średnio 92,4% przychodów ze sprzedaży ogółem, a pozostała część przychodów dotyczyła działalności poza tą sferą.

[dowód akta kontroli 190 – 201, 214 – 216]

2. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. (dalej: MPO).

Zakres prowadzonej przez Spółkę działalności odpowiadał zapisom aktu założycielskiego i ograniczał się do zbierania oraz wywozu odpadów komunalnych, niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, gospodarki odpadami, tj. zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty z zakresu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta. Od początku 2009 r. do 21 lipca 2014 r. Spółka nie prowadziła działalności poza sferą użyteczności publicznej.

Podstawą realizowanych zadań w sferze użyteczności publicznej był art.7, ust. 1, pkt 3 *ustawy o samorządzie gminnym* oraz art. 3 ust. 1 *ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*¹³ (dalej: *ustawa o utrzymaniu czystości*)

[dowód akta kontroli str. 330 – 363]

3. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „MUNDO” Sp. z o.o. (dalej: MUNDO).

Przedmiotem działalności Spółki, zgodnie z aktem założycielskim Spółki z dnia 30 grudnia 1993 r., było zaspokajanie potrzeb mieszkańców Lubina w zakresie utrzymania czystości oraz urządzeń sanitarnych, wysypisko i utylizacji odpadów. W badanym okresie prowadzono wysypisko, zajmowano się unieszkodliwianiem odpadów. Ponadto Spółka zarządzała targowiskiem miejskim.

Podstawą prawną realizacji powyższych zadań był art. 7, ust. 1, pkt 3 i 11 *ustawy o samorządzie gminnym* oraz art. 3 ust.1 *ustawy o utrzymaniu czystości*.

W badanym okresie, Spółka nie prowadziła działalności poza sferą użyteczności publicznej. Przychody osiągnęto z działalności w sferze użyteczności publicznej.

[dowód akta kontroli str. 228 – 262]

4. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „TERMAL” S.A. (dalej: TERMAL).

Przedmiotem działalności Spółki było zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty z zakresu zaopatrzenia mieszkańców miasta Lubina (osoby fizyczne) i osób prawnych, w energię ciepłą i ciepłą wodę użytkową, remonty infrastruktury, usuwanie awarii sieci, wymiana urządzeń. Usługi wykonywano na podstawie koncesji i w oparciu o zatwierdzoną przez Urząd Regulacji Energetyki taryfy.

Podstawą prawną realizowanych zadań był art. 7, ust. 1, pkt 3 *ustawy o samorządzie gminnym*.

Poza sferą użyteczności publicznej Spółka TERMAL prowadziła sprzedaż zbędnego majątku, dzierżawę posiadanego majątku, dostawę i montaż węzłów ciepłych na zlecenie. Ponadto na zlecenie realizowała usługi remontowe, konserwacyjne i eksploatacyjne oraz w zakresie sporządzenia dokumentacji.

¹¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.

¹² Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.

¹³ Dz. U. z 2013 r. Nr 1399 ze zm.

Przychody ze sprzedaży, związane z działalnością w sferze użyteczności publicznej stanowiły średnio 98,06% przychodów ze sprzedaży ogółem, przy czym w latach 2008–2013 zaznaczyła się tendencja spadkowa udziału przychodów z poza sfery użyteczności publicznej w przychodach Spółki ogółem. W 2008 r. było to 4,57%, natomiast w 2013 r. - 0,06% przychodów ogółem.

[dowód akta kontroli str. 263 – 294]

5. Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (dalej: RTBS).

Przedmiot działalności Spółki określony w uchwale RM w Lubinie nr LXII/299/98 z 15 czerwca 1998 r. obejmował: [1] budowę domów mieszkalnych i ich eksploatację na zasadach najmu, [2] przeprowadzanie remontów i modernizację obiektów przeznaczonych na zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych na zasadach najmu, [3] budowę obiektów użyteczności publicznej i innych o charakterze infrastruktury towarzyszącej, [4] wynajmowanie lokali użytkowych znajdujących się w budynkach Spółki, [5] sprawowanie zarządu budynkami i lokalami nie stanowiącymi własności Spółki, [6] nabywanie budynków mieszkalnych w celu ich eksploatacji na zasadach najmu, [7] prowadzenie działalności związanej z budownictwem i infrastrukturą towarzyszącą, tj. budowę domów na sprzedaż, świadczenie usług projektowych, prowadzenie inwestorstwa zastępczego. Tak określony przedmiot działalności znalazł pełne odzwierciedlenie w akcie założycielskim z dnia 10 lipca 1998 r., jak również w zapisach Krajowego Rejestru Sądowego.

[dowód akta kontroli str. 395 – 314]

W latach 2009 r. – 2014 r. (na dzień zakończenia kontroli) Spółka prowadziła działalność o charakterze użyteczności publicznej w postaci najmu lokali mieszkalnych mieszczących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych w Lubinie, wybudowanych przy wykorzystaniu kredytów, udzielonych w ramach programu społecznego budownictwa czynszowego. Ponadto Spółka zarządzała własnymi zasobami mieszkaniowymi i prowadziła wynajem miejsc parkingowych.

Podstawą prawną realizowanych zadań w sferze użyteczności publicznej był art. 7, ust. 1, pkt 1 i 7 *ustawy o samorządzie gminnym* oraz art. 27 *ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego*¹⁴ (dalej: *ustawa o formach popierania budownictwa*).

Poza sferą użyteczności publicznej RTBS Sp. z o.o. prowadziła działalność polegającą na budowaniu na sprzedaż budynków mieszkaniowych wielorodzinnych ze środków właścicieli (działalność deweloperska) oraz sprawowaniu, na podstawie umów zlecenia, zarządu budynkami mieszkalnymi i niemieszkalnymi, nie stanowiącymi własności Spółki.

W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 21 lipca 2014 r. zasadniczym źródłem przychodów Spółki była sprzedaż mieszkań, która zapewniała średnio 73,5 % przychodów ogółem, natomiast przychody z najmu mieszkań stanowiły średnio 5,1% przychodów Spółki ogółem.

Ze względu na cykliczność produkcji budowlanej, udział przychodów ze sprzedaży mieszkań w przychodach Spółki był, w analizowanym okresie, zmienny i wynosił od 16,10% do 96,63%¹⁵.

6. Regionalne Centrum Sportowe Sp. z o.o. w Lubinie (dalej: RCS).

Przedmiot działalności obejmował:

- budowę Szkoły Podstawowej Nr 14 w celu umożliwienia realizacji gminie zadań o charakterze użyteczności publicznej w zakresie edukacji publicznej¹⁶;
- stworzenie warunków, krzewienie i rozpowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy poprzez organizowanie wszelkiego rodzaju imprez sportowych

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 255.

¹⁵W kolejnych latach ze sprzedaży mieszkań uzyskano 18 281 092,54 zł (2008 r.), 5 413 008,75zł (2009 r.), 17 079 167,05 zł (2010 r.), 15 484 990,79zł (2011 r.), 1 800 913,34zł (2012 r.), 266 666,67 zł (2013 r.). W pierwszej połowie 2014 r., nie uzyskiwano przychodów z tytułu sprzedaży mieszkań.

¹⁶Realizowany przez Spółkę pod nazwą BSP 14 do 17 marca 2011 r.

i rekreacyjnych na bazie posiadanych obiektów sportowych oraz budowa Hali Widowiskowo-Sportowej.
Podstawą realizowanych zadań w sferze użyteczności publicznej był art. 7, ust. 1, pkt 8 i 10 *ustawy o samorządzie gminnym*.

[dowód akta kontroli str. 399]

7. TVL Sp. z o.o.

W uchwale RM w Lubinie nr L/255/93 z dnia 29 czerwca 1993 r. nie określano przedmiotu działania Spółki, jak i celu jej utworzenia. Przedmiot działania został określony w umowie Spółki z dnia 28 lipca 1993 r. i obejmował osiem rodzajów aktywności gospodarczej, w tym m.in. działalność radiową i telewizyjną, wydawniczą i pokrewną, usługi budowlane, usługi pasażerskiego i towarowego transportu drogowego.

Prezes Spółki poinformował, że Spółka w badanym okresie nie prowadziła działalności w sferze użyteczności publicznej. Ponadto wyjaśnił, że Spółka prowadzi działalność w zakresie uregulowanym art. 10 ust 3 *ustawy z dnia 20 grudnia 1996r. o gospodarce komunalnej*¹⁷ (dalej: *ustawa o gospodarce komunalnej*).

W analizowanym okresie przedmiotem działania Spółki była m.in. produkcja lokalnych programów informacyjnych, publicystycznych i sportowych, kulturalnych, a także reportaży, relacji i retransmisji z ważnych społecznie dla regionu wydarzeń. Dostęp do serwisu informacyjnego był ogólny, za pośrednictwem stron internetowych GML. Dokonany w toku kontroli przegląd serwisu TVL Sp. z o.o. potwierdził, że prezentowane tam, w zasadzie wyłącznie, materiały publicystyczne, odnosiły się do wydarzeń mających związek z Miastem Lubin.

Prezydent Lubina wyjaśnił, że za pośrednictwem Spółki realizowano zadanie własne Gminy określone m.in. w art. 7 ust 1 pkt 18 *ustawy o samorządzie gminnym*, tj. telewizja stanowiła środek promocji gminy, wspierania i upowszechniania idei samorządowej, kultury, współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych.

[dowód akta kontroli str. 180, 371 – 394]

Prezydent, realizując wniosek pokontrolny zawarty w wystąpieniu pokontrolnym NIK (LWR-4113-1/2008) z dnia 11 czerwca 2008 r.¹⁸, przeprowadził analizę realizacji zadań własnych, zleconych i innych Gminy, wykonywanych przez spółki komunalne. Z analizy wynikało, że w każdym przypadku spółki komunalne realizowały zadania własne Gminy Lubin

[dowód: akta kontroli str. 400-404]

1.2. Przesłanki tworzenia lub przystępowania do spółek w latach 2009-2014.

Zasady wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Prezydenta Miasta Lubina zostały określone przez Radę Miejską w uchwale nr XX/116/03 z 25 listopada 2003 r. ze zmianami.

GML, z dniem 31 maja 2011 r., zlikwidowała Zakład Budżetowy pn. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Lubinie. Na bazie majątku Zakładu Budżetowego utworzono spółkę z o.o. o tej samej nazwie, której celem działania było, zgodnie z uchwałą RM w Lubinie z dnia 10 maja 2011r.¹⁹, zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie wypoczynku, sportu, rekreacji, rehabilitacji zdrowotnej i turystyki. Operacja, o której mowa, miała charakter techniczny i służyła stworzeniu jednej, działającej na terenie GML organizacji, w formie spółki prawa handlowego, której zadaniem byłoby kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi sportu, prowadzenie działalności w zakresie wypoczynku, rekreacji.

¹⁷ Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236.

¹⁸ Kontrola realizacji zadań w zakresie gospodarki komunalnej i nieruchomościami ... w latach 2004-2007.

¹⁹ Nr VIII/70/11.

Przekształcenie zakładu budżetowego Gminy w spółkę z o.o., a następnie połączenie spółek, znajdowało oparcie prawne w decyzjach organu stanowiącego GML²⁰ i było także zgodne z celami działania, określonymi w uzasadnieniach projektów uchwał. W 2012 r., w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*²¹ (dalej: ksh), dokonano połączenia spółki RCS (wcześniej „Budowa Szkoły Podstawowej nr 14” Sp. z o.o.) oraz spółki „Ośrodek Sportu i Rekreacji” – z podwyższeniem kapitału zakładowego Spółki przejmującej (RCS) oraz, zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 30 grudnia 2011 r., wydaniem udziałów za majątek Spółki przejmowanej (OSiR). W kapitale zakładowym RCS 100% udziałów pozostało w posiadaniu Gminy. W opinii biegłego rewidenta operacje związane z połączeniem spółek zostały właściwie ujęte i rozliczone w księgach Spółki.

Jakkolwiek legalna, to jednak, wyżej omówiona operacja, polegająca na przekształceniu zakładu budżetowego w Spółkę, a następnie fuzja spółek „OSiR” i „Budowa Szkoły nr 14” stanowiła element tzw. „optymalizacji podatkowej” w zakresie podatku od towarów i usług. Działanie to pozwoliło bowiem uniknąć koniecznego, w przypadku likwidacji Spółki „Budowa Szkoły nr 14”, opodatkowania tym podatkiem wartości środków trwałych będących własnością tej Spółki, w tym obiektu nowo wybudowanej szkoły. Zauważyć należy, że ówczesne dostępne interpretacje przepisów podatkowych w zakresie VAT nie wskazywały jednoznacznie na możliwość odzyskania rozliczonej przy ewentualnej likwidacji Spółki, kwoty podatku w wyniku dalszego rozliczenia VAT przez Gminę po przejściu przedmiotowego obiektu.

Gmina nie posiadała analiz zasadności połączenia Spółki z OSiR, ani nie prowadziła takich analiz. Samo połączenie tych dwóch podmiotów nie spowodowało redukcji zatrudnienia oraz spadku kosztów działania, ze względu na niewielkie zatrudnienie w RCS przed połączeniem i podtrzymanie świadczenia wszystkich usług świadczonych dotąd przez OSiR.

[dowód akta kontroli str. 163 – 171, 172-176, 177 - 179]

Na podstawie uchwały RM nr XIX/168/12 z dnia 1 lutego 2012r. w sprawie przystąpienia Gminy Miejskiej Lubin do Spółki KGHM Polska Miedź SA z siedzibą w Lubinie (dalej: KGHM S.A.) GML nabyła 10 akcji Spółki KGHM S.A. o wartości księgowej 1 412,32 zł. Uchwała w przedmiocie nabycia akcji KGHM S.A., została zaskarżona przez Wojewodę Dolnośląskiego (skarga z dnia 12 listopada 2013 r.). Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu, wyrokiem z dnia 19 lutego 2014 r. (sygn. akt III SA/Wr 918/13), oddalił powyższą skargę Wojewody Dolnośląskiego. Do wyroku nie sporządzono uzasadnienia. Z wyjaśnień Prezydenta Lubina wynikało, że uzasadnieniem uczestnictwa GML w KGHM S.A. był fakt, iż Spółka ta jest ważna dla rozwoju Gminy.

[dowód akta kontroli str. 23, 120, 121, 180 - 187]

W badanym okresie zbyto na podstawie uchwały Rady Miejskiej Lubina z dnia 19 lutego 2008 r. udziały w Spółce „Lubmed” Sp. z o.o. (umowa sprzedaży 14 udziałów o wartości 7 000 zł z dnia 18 czerwca 2008 r.).

W związku z zakończeniem w dniu 20 kwietnia 2011 r. postępowania likwidacyjnego „Lubińskiej Spółki Inwestycyjnej” Sp. z o.o. (dalej: LSI) likwidator Spółki przekazał wspólnikowi, tj. GML pozostały po likwidacji majątek (1032 udziały po 1,0 tys. zł każdy) o łącznej wartości nominalnej 1 032,0 tys. zł w Spółce z o.o. Galeria Rynek w Lubinie. Ponadto GML przejęła majątek trwały Spółki LSI o wartości 1,6 tys. zł oraz lokaty i kaucje zabezpieczające na kwotę 49,8 tys. zł. Przeprowadzenie likwidacji Spółki LSI odbyło się na podstawie uchwały nr LXXII/466/2002 RM Lubina z dnia 15 kwietnia 2002 r. i było efektem realizacji wniosku pokontrolnego, zawartego w skierowanym do Prezydenta Lubina wystąpieniu pokontrolnym NIK (LWR -4113-1/2008) z dnia 11 czerwca 2008 r.

[dowód akta kontroli str. 8 – 12, 23,122,123, 124, 125, 126, 127]

²⁰Wyrażonych uchwałami nr VI/55/11 z dnia 29 marca 2011r., nr VIII/70/11 z 10 maja 2011 r., nr XIV/131/11 z 11 października 2011 r.

²¹Dz. U. z 2013 r. Nr 1030, poz.

1.3 Sytuacja ekonomiczno-finansowa spółek komunalnych.

W analizowanym okresie wszystkie sprawozdania finansowe spółek komunalnych zostały terminowo, tj. nie później niż sześć miesięcy po dniu bilansowym, zatwierdzone przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników. Sprawozdania były kompletne, tj. zawierały: [1] wprowadzenie do sprawozdania finansowego, [2] rachunek zysków i strat, [3] bilans, [4] zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym, [5] sprawozdanie z przepływów pieniężnych (rachunek przepływów pieniężnych), [6] dodatkowe informacje i objaśnienia.

W analizie sytuacji ekonomiczno-finansowej lubińskich spółek komunalnych, w których Gmina posiada pozycje dominującą, za bazę odniesienia przyjęto wyniki ekonomiczne, sytuację majątkową i finansową spółek w 2008 r. Przeprowadzona analiza wykazała, że wyniki ekonomiczne, poniesione straty i uszczerbek kapitałów, z wyjątkiem Spółki TERMAL S.A., nie spowodowały konieczności podjęcia działań przewidzianych w art. 233 ksh. I tak:

1. MPWiK - na koniec 2013 r. kapitał własny Spółki wynosił 69 092 tys. zł i w stosunku roku 2008 zmniejszył się o 1 640 tys. zł, tj. o 2,3%. Spółka, z wyjątkiem roku 2010 (strata - 3 822,0 tys. zł), osiągała dodatni wynik finansowy. Suma zysków netto wynosiła 3 650,0 tys. zł²². Sprawozdania finansowe Spółki zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie z decyzją pokrycia straty za rok 2010 z zysków przyszłych okresów. Głównym czynnikiem mającym wpływ na poniesioną w 2010 r. stratę było utworzenie, w ciężar kosztów Spółki, rezerwy w wysokości 4 256,8 tys. zł z tytułu sporu sądowego dotyczącego odpłatnego przejęcia urządzeń wodociągowo kanalizacyjnych od przedsiębiorstwa prywatnego.

Przychody Spółki wzrosły z kwoty 25 553 tys. zł do kwoty 36 963 tys. zł tj. o 44%.

Spółka zachowała zdolność regulowania zobowiązań bieżących, jednak wartość wskaźnika (1,2) znajdowała się na dolnej granicy przedziału referencyjnego.

Spółka nie finansowała działalności kapitałami obcymi, w bilansach za lata 2009-2013 nie występowała pozycja „zobowiązania długoterminowe”. W analizowanym okresie zatrudniano przeciętnie 185 pracowników.

[dowód akta kontroli str. 534 – 560]

2. MPO - w latach 2008 – 2013 kapitał własny Spółki o wartości 3 990 tys. zł nie ulegał zasadniczym zmianom, bowiem zwiększył się od 2008 r. o 7 tys. zł. Przy czym aktywa Spółki zwiększyły się o 66% osiągając w 2013 r. wartość 3 538 tys. zł. Istotnemu zmniejszeniu, tj. o 44% uległa wartość aktywów obrotowych. Zwiększeniu o 45% uległy przychody ze sprzedaży i na koniec 2013 r. wynosiły 14 594 tys. zł. Wzrostowi przychodów ze sprzedaży towarzyszyła podobna dynamika wzrostu kosztów działalności, w tym kosztów ogólnego zarządu. W efekcie Spółka osiągnęła stratę na działalności za lata 2010, 2012 i 2013. Skumulowana strata z lat ubiegłych wykazana w bilansie za 2013 r. zamykała się kwotą 441,4 tys. zł²³. Rok obrotowy 2013 zamknięto stratą w wysokości 227,6 tys. zł.

Prezes Spółki wyjaśniał, że bezpośrednią przyczyną ponoszonych strat był wzrost zużycia i cen materiałów, usług oraz wynagrodzeń w Spółce z jednej strony, oraz ograniczenie zamówień i związany z tym spadek przychodów z drugiej strony. Prezes MPO wyjaśnił, że rok obrotowy 2014 Spółka zamknie dodatnim wynikiem finansowym na poziomie około 12,0 tys. zł. Zgromadzenie Wspólników zadecydowało, że zyski za lata 2008, 2009 zasilą kapitał zapasowy Spółki oraz ZFŚS, zaś straty za lata 2010, 2012 i 2013 pokryją zyski przyszłych okresów oraz zmniejszenia kapitału zapasowego. W Spółce zatrudniano średnio 113 pracowników.

Pomimo zmniejszenia wartości aktywów obrotowych Spółka, zachowała zdolność szybkiego pokrywania zobowiązań bieżących. Wartość wskaźnika zadłużenia długoterminowego według stanu na 31 grudnia 2013 r. (0,06) była znacząco niższa od dolnego progu wartości referencyjnej. Niska wartość wskaźnika świadczy o niewielkim stopniu finansowania działalności kapitałami obcymi, co łącznie z niewielką dynamiką wzrostu kapitałów własnych może powodować stagnację Spółki i utrwalenie niekorzystnej sytuacji ekonomicznej.

[dowód akta kontroli str. 444 – 503]

²² Wykazana w bilansie za rok 2013 skumulowana strata z lat ubiegłych wynosiła 3 219,3 tys. zł.

²³ W porównaniu do stanu na początek 2013 r. doprowadzono do zmniejszenia skumulowanej straty z 917 tys. zł do 441,4 tys. zł.

3. MUNDO - w analizowanym okresie Spółka odnotowała 44% wzrost kapitału własnego z 14 433 tys. zł do 20 737 tys. zł, podwojono wartość rzeczowych aktywów trwałych, która na koniec 2013 r. wynosiła 14 590 tys. zł. W całym badanym okresie osiągnęto dodatni wynik finansowy, niemniej rentowność działalności zmalała o 81% (zysk za 2008 r. wyniósł 4 521 tys. zł, podczas gdy za rok 2013 było to 859 tys. zł).

Spółka zachowała zdolność regulowania zobowiązań bieżących w całym analizowanym okresie, a od 2010 r. nie finansowała działalności kapitałami obcymi. W bilansach za lata od 2010 do 2013 nie występowała pozycja „zobowiązania długoterminowe”. W analizowanym okresie zatrudniano przeciętnie 20 pracowników.

[dowód akta kontroli str. 561 - 605]

4. TERMAL - kapitał własny Spółki zmalał w latach 2008 – 2013 z 4 629 tys. zł do 420 tys. zł, zaś skumulowana strata za rok 2013 i lata ubiegłe na koniec 2013 r. wyniosła 2 177,1 tys. zł i przekroczyła sumę kapitału zapasowego i kapitałów rezerwowych oraz 1/3 kapitału podstawowego. Zgodnie z dyspozycją art 397 ksh Zarząd zwołał Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, które podjęło uchwałę o dalszym istnieniu Spółki. Z wyjaśnień Prezesa TERMAL wynikało, że strata na działalności za lata 2012 i 2013 wynikała głównie z braku zmian taryfy dostarczane ciepło w 2012 r. Strata poniesiona wcześniej, bo w 2009 r., była efektem zbycia majątku trwałego poniżej jego wartości księgowej. Majątek do którego mowa, wbudowany w infrastrukturę Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Legnicy SA był niezbywalny na wolnym rynku. Zaistniała sytuacja była zaszłością wynikającą z błędnie przeprowadzonego procesu komunalizacji Spółki TERMAL przy wykorzystaniu majątku WPEC S.A. w Legnicy.

W badanym okresie w Spółce zatrudnionych było przeciętnie 14 osób.

[dowód akta kontroli str. 641 – 687]

5. RTBS - w analizowanym okresie wartość kapitałów własnych Spółki wzrosła o 65%, tj. z 6 859 tys. zł do 11 309 tys. zł. Wzrost wartości kapitałów był m.in. skutkiem wniesienia aportów przez GML, o czym mowa w dalszej części wystąpienia. Spółka w latach 2008 – 2011 osiągała dodatni wynik finansowy, a suma zysków zamknęła się kwotą 2 763 tys. zł. W latach 2012 i 2013 Spółka poniosła stratę na działalności odpowiednio: w kwocie 447,0 tys. zł i 1 191 tys. zł. Zgromadzenie Wspólników podjęło decyzję o pokryciu straty z zysków przyszłych okresów. Stratę na działalności tłumaczono specyfiką działalności, tj. długotrwałością cyklu produkcji budowlanej, sposobem jej finansowania, jak i sposobem działania Spółki²⁴. Przychody ze sprzedaży zmalały w analizowanym okresie z 14 511 tys. zł w 2008 r. do 2 907 tys. zł w 2012 r. i następnie wzrosły do 5 661 tys. zł w 2013 r.

Spółka na koniec 2013 r. odnotowała nadpłynność finansową, wskaźnik zdolności spłaty zobowiązań ukształtował się na poziomie 6,4 przy wartościach referencyjnych od 1 do 2. Wpływ na wartość wskaźnika miała przede wszystkim wysoka kwota niezakończonych produkcji budowlanej (6 108,9 tys. zł). Spółka w niewielkim stopniu finansowała działalność zadłużeniem majątku. Zobowiązania długoterminowe Spółki na 31 grudnia 2013 r. w wysokości 2 199,9 tys. zł stanowiły 11% aktywów ogółem.

[dowód akta kontroli str. 504 – 533]

6. RCS - w latach 2008 – 2013 kapitał własny Spółki, w wyniku połączenia spółek, o której mowa wyżej, zwiększył się z 21 174 tys. zł do 68 114 tys. zł.²⁵ Przychody Spółki zamknęły się na koniec 2013 r. kwotą 4 037 tys. zł i były wyższe niż w roku poprzedzającym o 75 tys. zł.²⁶

Spółka, rokrocznie odnotowywała ujemny wynik finansowy. W sprawozdaniu finansowym za rok 2013 wykazano skumulowaną stratę z lat ubiegłych w wysokości 11 953,5 tys. zł oraz stratę netto za rok 2013 w wysokości 4 629,3 tys. zł. Zgromadzenie Wspólników zdecydowało, że zasadniczym źródłem pokrycia straty będą zyski przyszłych okresów.

²⁴ Ze względu na niewielką dywersyfikację portfela inwestycji, budowano jednocześnie jeden, dwa obiekty znajdujące się w podobnej fazie inwestycyjnej. Spółka realizowała przychody cyklicznie. Ta nierównomierność przychodów powodowała okresowe załamania wyniku finansowego.

²⁵ Istotnemu zwiększeniu uległy wszystkie kluczowe pozycje bilansowe.

²⁶ Ze względu na krótki, bo jedynie dwuletni, okres funkcjonowania Spółki po przejęciu majątku i działalności OSIR Sp. z o.o. dokonywanie ekstrapolacji trendów wielkości ekonomicznych i wyrażanie na tej podstawie ocen byłoby obarczone istotnym błędem.

Sprawozdania finansowe Spółki były w analizowanym okresie prawidłowo zatwierdzone przez Zgromadzenie Wspólników. Spółka w latach 2012-2013 zatrudniała 50 pracowników²⁷. Istotnie, bo prawie pięciokrotnie, wzrosło zadłużenie długoterminowe Spółki. Na koniec roku 2012 wynosiło 5 714,2 tys. zł i w efekcie finansowania inwestycji pn. Budowa Hali Widowiskowo-Sportowej kredytem bankowym, wzrosło w ciągu roku do 26 314,6 tys. zł. Wskaźnik zadłużenia długoterminowego mierzący ryzyko niewypłacalności firmy nie przekroczył wartości referencyjnych²⁸.

Z wyjaśnień Prezesa RCS Sp. z o.o. wynikało, że przyczyna straty Spółki ma charakter trwały i tkwi w niemożliwości zbilansowania kosztów i przychodów Spółki. Wynika to z charakteru prowadzonej działalności i związanych z tym wysokich kosztów ponoszonych w związku z utrzymaniem obiektów sportowych m.in. pływalni krytych z jednej strony oraz ograniczoną możliwością pozyskiwania przychodów, wynikającą z polityki dostępności do obiektów sportowych z drugiej strony (obiekty były dostępne bezpłatnie lub za umiarkowaną cenę - np. pływalnia²⁹). Istotnym czynnikiem, mającym wpływ na wyniki ekonomiczne Spółki (generującym stratę bilansową), była wartość majątku trwałego i związane z tym odpisy amortyzacyjne. Według wyjaśnień Prezesa ten niefinansowy koszt powodował zwiększenie straty o 45%.

Spółka w analizowanym okresie³⁰ zachowała zdolność regulowania zobowiązań bieżących, a ponoszone straty i związane z tym uszczerbek kapitału zakładowego nie spowodował konieczności podjęcia działań przewidzianych w art. 233 ksh.

[dowód akta kontroli str. 496 – 443]

W ujęciu zbiorczym, wartość kapitałów własnych lubińskich spółek komunalnych wzrosła w analizowanym okresie ze 122 400,75 tys. zł do 174 150,28 tys. zł, tj. o 42%. Sumarycznie, wygenerowane przez spółki przychody zamknęły się kwotą 567 054,61 tys. zł. W 2013 r. przychody spółek wyniosły 94 120,33 tys. zł i były wyższe o 7% niż osiągnięte w roku 2008. W porównaniu do okresu bazowego, o 24% wzrosły koszty działalności ogółem, bowiem w 2008 r. wynosiły 76 986,61 tys. zł, a w 2013 r. - 96 502,28 tys. zł. Koszty ogólnego zarządu wzrosły w tym samym czasie o 62%, tj. z 11 898,28 tys. zł do 19 233,48 tys. zł. Podobny, tj. o 63%, wzrost kosztów zaznaczył się w przypadku wynagrodzeń zarządów spółek. W 2008 r. wynagrodzenia zarządów wynosiły 1 591,27 tys. zł, a w 2013 r. już 2 590,91 tys. zł. Systematycznemu wzrostowi z 543,46 tys. zł do 725,11 tys. zł podlegały również, w latach 2009 – 2013, wynagrodzenia rad nadzorczych.

Znaczącemu pogorszeniu uległ, w analizowanym okresie, sumaryczny wynik finansowy netto, lubińskich spółek komunalnych. I tak, jeśli suma zysków netto w 2009 r. wynosiła 995,05 tys. zł (5 888,39 tys. zł w 2008 r.) to rok obrotowy 2013 zamknięto stratą sięgającą 5 948,56 tys. zł. Na tak niekorzystny wynik wpływ miały przede wszystkim wyniki finansowe spółek TERMAL, RTS, RTBS.

W analizowanym okresie wzrosło zadłużenie spółek. W 2009 r. zobowiązania i utworzone na zobowiązania rezerwy, sięgnęły 44 268,17 tys. zł, zaś w 2013 r. już 90 538,79 tys. zł.³¹ Zobowiązania wykazane w skonsolidowanym bilansie jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2009 r. wynosiły 60 956,3 tys. zł, a na koniec 2013 r. - 119 907,1 tys. zł. W 2009 r., 2012 r. i 2013 r. GML osiągnęła nadwyżkę budżetową odpowiednio: 586,3 tys. zł 18 756,1 tys. zł, 18 325,9 tys. zł. Deficytem w wysokości 53 952,6 tys. zł i 25 011,4 tys. zł zamknięto rok 2010 i rok 2011.

[dowód akta kontroli str. 3- 5, 405 – 636]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

²⁷ W okresie poprzedzającym, tj. od 2008 r. do 2010 r. dwóch pracowników, w 2011 r. sześciu pracowników.

²⁸ Wskaźnik ten osiągnął na koniec 2013 r. wartość 0,38 przy wartościach pożądanym do 0,5 lub 0,5-1,0 – zależnie od autora opisującego wskaźnik.

²⁹ Maksymalna cena normalnego biletu wstępu na pływalnię wynosiła dziewięć zł, podczas gdy najniższe ceny biletów wstępu na podobne obiekty we Wrocławiu kształtowały się na poziomie 12 zł.

³⁰ W tym przypadku z względu na istotne zmiany w strukturze majątku Spółki powodujące nieporównywalność wyników analizę ograniczono do okresu 2011 – 2013.

³¹ Jest to suma algebraiczna zobowiązań nie uwzględniająca wzajemnych powiązań spółek komunalnych, tj. wzajemnych zobowiązań i należności.

Działalność RTBS wykraczała poza określone w art. 10 *ustawy o gospodarce komunalnej* ograniczenia w prowadzeniu przez gminy działalności gospodarczej poza sferą użyteczności publicznej. Począwszy od 2007 r. RTBS w praktyce odstąpiła bowiem od realizacji zadań użyteczności publicznej, dla których została powołana, tj. budowy mieszkań w systemie budownictwa społecznego, na zasadach określonych w *ustawie o formach popierania budownictwa mieszkaniowego* i prowadziła komercyjną działalność gospodarczą polegającą na budowie mieszkań (działalność deweloperską) oraz działalność polegającą na usługowym sprawowaniu zarządu nieruchomościami nie stanowiącymi własności Spółki.³²

Zauważyć przy tym należy, że utrzymywanie RTBS przez Gminę Miejską Lubin nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego, bowiem średnia stopa zwrotu zainwestowanego kapitału (ROE) nie przekraczała w analizowanym okresie 3,9%, a zatem, efektywność wykorzystania kapitału była w tym przypadku bliska efektywności lokaty bankowej, która jednak nie jest obciążona ryzykiem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Prezes RTBS Sp. z o.o. wyjaśnił, że w latach 2008 – 2014 Spółka podejmowała działania mające na celu realizację przedsięwzięć w postaci budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych w systemie budownictwa społecznego. Działania te, przede wszystkim, ze względu na brak możliwości pozyskania preferencyjnych kredytów na finansowanie tego budownictwa, okazały się nieskuteczne. Ponadto Prezes RTBS Sp. z o.o. wskazał, że działalność deweloperska Spółki jest zgodna z przedmiotem działania Spółki określonym w uchwale RM Lubina LXII/299/98 z dnia 15 czerwca 1998 r. i znajduje odzwierciedlenie w treści umowy Spółki oraz w zakresie działalności zatwierdzonym przez Sąd Rejestrowy.

Wyjaśniając przesłanki jakimi kierowano się podejmując przedmiotową działalność Prezydent Lubina stwierdził, że udział Miasta w spółkach działających poza sferą użyteczności publicznej oparty był o przesłanki wskazane w art. 10 ust 3 *ustawy o gospodarce komunalnej*, argumentując w szczególności, że prowadzenie tego rodzaju działalności, jest ważne dla rozwoju gminy.

Biorąc pod uwagę wyjaśnienia Prezydenta należy stwierdzić, że art. 10 ust. 3 *ustawy o gospodarce komunalnej*, zawiera wprawdzie informację o możliwości utworzenia przez gminę spółki mającej działać poza sferą użyteczności publicznej o ile dana spółka jest "ważna dla rozwoju gminy", jednak w tym kontekście trzeba zauważyć, że ważna dla rozwoju gminy jest spółka, która nie tylko przyczynia się poprzez wykonywaną przez siebie działalność do realizowania określonego zadania publicznego spoczywającego na macierzystej gminie, co samo w sobie nie jest z punktu widzenia omawianego przepisu jeszcze wystarczające, ale która równocześnie wnosi istotny wkład w perspektywiczny rozwój tej gminy oraz dzięki której rozwój gminy w określonym zakresie spraw będzie postępował w sposób o wiele szybszy i bardziej obiecujący. Spółka taka musi być zatem motorem prorozwojowych tendencji w danej gminie, zwłaszcza katalizatorem potrzebnych zmian społeczno-ekonomicznych.

Zatem, interpretacja sformułowania "spółka ważna dla rozwoju gminy" nie może być przez organy gminy dokonywana w sposób rozszerzający i ekstensywny jak miało to miejsce przypadku Spółki „RTBS”, prowadzącej działalność gospodarczą w obszarze budownictwa oraz usług polegających na odpłatnym zarządzaniu nieruchomościami. Sprawa przedstawia się wręcz odwrotnie - to nieostre sformułowanie „ważny dla rozwoju gminy” musi być bezwzględnie interpretowane zawężająco.³³ Zauważyć tu należy, że katalog zadań własnych gminy został sprecyzowany w art. 7 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* i nie zawiera on zadania polegającego na zarządzaniu nieruchomościami, zarówno obcymi, oraz zadania polegającego na budowie domów z mieszkaniami na sprzedaż. Zadania takiego nie powierzono gminie również żadną inną ustawą.

[dowód akta kontroli str. 180-189, 315 – 329]

³² Z tytułu świadczenia usług zarządu nieruchomościami nie stanowiącymi własności RTBS uzyskano w latach 2008 – 2014 przychody w kwocie ogółem 4 615,9 tys. zł co stanowiło 7% przychodów tej Spółki uzyskanych w tym okresie w kwocie 65 604,3 tys. zł.

³³ Szydło M. *Ustawa o gospodarce komunalnej. Komentarz* wyd. Oficyna, 2008.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż:

[1] W celu wypełnienia warunków określonych w art. 1 ust. 2 *ustawy o gospodarce komunalnej* oraz art. 7 ust. 10 *ustawy o samorządzie gminnym*, zrealizowana przez RCS inwestycja w postaci wybudowania hali widowiskowo-sportowej winna służyć bieżącemu i nieprzerwanemu zaspokajaniu zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

[dowód: akta kontroli str. 399-405]

[2] W każdym przypadku przedmiot działalności spółek komunalnych, formalnie określony umową spółki i ujęty w zapisach Krajowego Rejestru Sądowego odbiegał znacząco od faktycznego obszaru aktywności spółek oraz wykraczał tak poza ramy określone art. 10 wspomnianej *ustawy o gospodarce komunalnej*, jak i poza obszar zadań własnych gminy określonych w art. 7 *ustawy o samorządzie gminnym*. I tak na przykład w przedmiocie działalności MPWiK leżała m.in. konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych oraz sprzedaż detaliczna i hurtowa części samochodowych, sprzedaż hurtowa elektrycznych artykułów użytku domowego.

[dowód: akta kontroli str. 120-314]

[3] Spółka TERMAL według stanu na koniec 2013 r. posiadała ograniczoną zdolność regulowania zobowiązań bieżących. Kwota zobowiązań krótkoterminowych (10 293 tys. zł) znacząco przekraczała wartość aktywów obrotowych (6 803 tys. zł). Zobowiązania długoterminowe Spółki (2 372 tys. zł) były wyższe od wartości kapitału własnego (420 tys. zł) co wskazywało na ryzyko braku możliwości spłaty zobowiązań przez Spółkę. Wyniki ekonomiczne wskazują, że Spółce zagraża upadłość.

[dowód akta kontroli str. 641 – 687]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Gminy w zakresie legalności i ekonomicznej zasadności powoływania spółek dla realizacji wyznaczonych celów.

2. Gospodarowanie majątkiem samorządu terytorialnego oddanego do dyspozycji spółek komunalnych.

2.1 Transfery majątku Gminy do spółek z jej udziałem i nieodpłatne świadczenia.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, na podstawie stosownych zgód RM w Lubinie dokonano następujących transferów majątku przez Gminę do poszczególnych spółek:

1. RCS - 14 aportów pieniężnych na podniesienie kapitału Spółki o wartości ogółem 10 416,3 tys. zł, połączenie Spółki z OSiR Sp. z o.o.- wartość majątku wniesionego do RCS Sp. z o.o. wynosiła 39 160 tys. zł, wkład niepieniężny – lokal użytkowy 1 180,0 tys. zł i dokumentacja projektowa – 800,0 tys. zł. Ogółem wartość wniesionego do RCS Sp. z o.o. majątku GML wynosiła 51 556,50 tys. zł.

2. MPO - dwukrotnie przekazano wkłady pieniężne o wartości 0,33 tys. zł razem, będące uzupełnieniem wkładów niepieniężnych o wartości 1 268,27 tys. zł, razem 1 268,6 tys. zł.

3. RTBS - w badanym okresie, aportami z dnia 24 i 25 kwietnia 2012 r., GML przekazała Spółce dwie przyległe działki gruntu o powierzchni 4 999 m² i 15 331 m² z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową o wartości odpowiednio: 1 150,2 tys. zł i 2 849,1 tys. zł - razem 3 999,3 tys. zł.

4. MPWiK – trzykrotnie, tj. 7 lutego 2008 r., 11 września 2008 r. i 2 stycznia 2012 r. GML wniosła aport w postaci sieci wodociągowej o wartościach odpowiednio: 103,0 tys. zł, 490,0 tys. zł i 189,0 tys. zł, ogółem wartość aportów w badanym okresie wynosiła 782,0 tys. zł.

5. MUNDO - aportem z dnia 7 stycznia 2013 r. wniesiono 15,4 ha gruntów ornych o wartości 1 533,6 tys. zł z przeznaczeniem na cel publiczny związany z budową i utrzymaniem publicznych urządzeń służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

6. TERMAL - wniesiono pięć aportów o wartości ogółem 2 791,0 tys. zł, z tego 30 kwietnia 2012 r. niezabudowaną działkę gruntu o wartości 2 477,0 tys. zł z przeznaczeniem na budowę źródła energii elektrycznej i ciepłej, w ramach przedsięwzięcia „Budowa sieci dystrybucji ciepła przez MPEC TERMAL w Lubinie” i wcześniej elementy sieci ciepłowniczej o wartości 364 tys. zł.

GML w badanym okresie udzielała spółkom komunalnym wsparcia w postaci ulg i zwolnień w zakresie podatku od nieruchomości oraz w zakresie poręczeń i gwarancji w spłacie zobowiązań z tytułu kredytu bankowego. Pomocy udzielono na ustalonych przez RM w Lubinie, ogólnie obowiązujących zasadach.

Ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przez spółki komunalne wobec gminy zamknęły się kwotą ogółem 565,7 tys. zł.³⁴

Dla porównania, w latach 2010 – 2013 udzielono ulg w spłacie należnych GML podatków, dziewięciu podmiotom gospodarczym z poza sfery komunalnej na kwotę ogółem 60,5 tys. zł. Ogółem wartość umorzeń należności Gminnych z różnych tytułów dla podmiotów z poza sfery komunalnej zamknęła się w tym okresie kwotą 415,3 tys. zł.

[dowód akta kontroli str. 685 – 686]

Na podstawie uchwał nr XI/90/11 oraz XIV/128/11 RM w Lubinie z dnia, odpowiednio: 28 czerwca 2011 r. i 11 października 2011 r. GML udzieliła poręczenia spłat kredytu zaciągniętego przez RCS Sp. z o.o. w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział we Wrocławiu na łączną kwotę nie niższą niż 89 930,7 tys. zł, w związku z budową Hali Widowiskowo-Sportowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Lubinie przy ul. Odrodzenia 28b. Ponadto Gmina udzieliła poręczenia deklaracji wekslowej do umowy z Ministerstwem Sportu i Turystyki (dalej: MSiT)³⁵ na kwotę 15 000,0 tys. zł.

[dowód akta kontroli str. 687 – 688]

W badanym okresie wartość udzielonej pomocy oraz dane o podmiotach, którym tej pomocy udzielono, prawidłowo wykazano w informacji o której mowa w art. 37 ust 1 pkt 2 *ustawy o finansach publicznych*. GML analizowała udzielone wsparcie w kategoriach pomocy publicznej i uznała wspomniane wyżej wsparcie dla Spółki RCS (wcześniej BSP nr 14) w spłacie zobowiązań podatkowych za tzw. „pomoc publiczną” (nie zostały przekroczone granice pomocy de minimis), natomiast nie zaliczono do kategorii pomocy publicznej wkładów niepieniężnych w postaci działek gruntów.

[dowód akta kontroli str. 689 – 716]

2.2 Kontrola wykorzystania przez spółki komunalne otrzymanych składników majątku od Gminy.

W Gminie nie tworzono strategii właścicielskiej wobec posiadanych spółek komunalnych, w tym polityki powierzania im zadań publicznych oraz programów restrukturyzacyjnych dotyczących spółek realizujących zadania publiczne. Nadzór nad zadaniami realizowanymi przez spółki sprawowany był poprzez analizę dokumentów sprawozdawczych, w tym sprawozdań zarządów z działalności spółek, które m.in. przedstawiały kierunki i sposób wykorzystania posiadanego przez spółkę majątku oraz materiałów przedkładanych na Zgromadzeniach Wspólników i udział przedstawicieli miasta w Zgromadzeniach Wspólników.

Prezydent wyjaśnił, że nie było potrzeby tworzenia strategii i dokumentów o podobnym charakterze, bowiem byłby to dokument intencyjny bez znaczenia decyzyjnego, a każda decyzja inwestycyjna Miasta wymaga zgody Rady Miejskiej i jest kontrolowana przez właściwe organy, np. Wojewodę czy Regionalną Izbę Obrachunkową. W opinii Prezydenta Lubina, biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt, że każda konkretna decyzja inwestycyjna

³⁴ Na raty rozłożono zobowiązania w podatku od nieruchomości: [1] Spółce Budowa Szkoły Podstawowej Nr 14 na kwotę 274,3 tys. zł, [2] Spółce RCS – 256,1 tys. zł. W 2010 r. umorzono zobowiązania z podatku od nieruchomości Spółce Budowa Szkoły Nr 14 na kwotę 35,3 tys. zł.

³⁵ Umowa Nr 2012/0182/2328/SubA/DIS/S na dofinansowanie zadania inwestycyjnego ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, zawarta w dniu 18.10.2012 r. przewiduje dofinansowanie przez MSiT inwestycji kwotą nie wyższą niż 15 000,00 tys. zł, na podstawie przedkładanych przez Spółkę wniosków z kopiami faktur lub rachunków. Spółka zobowiązała się w umowie do dostosowania hali do wymogów międzynarodowych organizacji sportowych. Rozliczenie umowy nastąpi po zakończeniu budowy hali.

jest poddana pod obrady właściwego gremium, tworzenie ogólnych założeń, planów, projektów jest bezużyteczne.

[dowód: akta kontroli str. 180 – 189]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu Miejskiego w Lubinie w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niewłaściwym wykorzystaniu wniesionego aportem do Spółki RTBS majątku GML w postaci działek gruntu o powierzchni 4 999 m² i 15 331 m² z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową o wartości 3 999,3 tys. zł. Przedmiotowe nieruchomości wykorzystano bowiem pod budowę domów, mieszkań na sprzedaż podczas gdy, jak wskazano wcześniej, działalność taka wykraczała poza granice dozwolonej aktywności gospodarczej samorządów. Akceptacja Pana Prezydenta dla wykorzystania przez Spółkę otrzymanego majątku w celu komercyjnej budowy lokali mieszkalnych, świadczy o nie w pełni należycie sprawowanym nadzorze w tym zakresie.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Gminy w obszarze związanym z gospodarowaniem majątkiem samorządu terytorialnego oddanego do dyspozycji spółek komunalnych.

3. Efektywność realizacji zadań, dla których powołano spółki z udziałem Gminy Lubin.

Urząd nie dysponował dokumentacją strategiczną, opracowaniami biznesowymi, miernikami, służącymi ocenie efektywności realizacji zadań przez spółki komunalne realizujące zadania nie mające charakteru użyteczności publicznej.

Spółka RCS w badanym okresie realizowała przedsięwzięcia polegające na:

- budowie Szkoły Podstawowej Nr 14, w celu umożliwienia realizacji gminie zadań o charakterze użyteczności publicznej w zakresie edukacji publicznej, zadanie zakończono.
- tworzeniu warunków, krzewienie i rozpowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy poprzez organizowanie wszelkiego rodzaju imprez sportowych i rekreacyjnych na bazie posiadanych obiektów sportowych, w tym budowie Hali Widowiskowo Sportowej w Lubinie – zadanie w toku realizacji.

Budowa nowej Hali Widowiskowo-Sportowej w Lubinie przewidziana została w Strategii Rozwoju Miasta Lubina do 2020 roku, jako jedno z zadań realizacji celu operacyjnego „Poszerzenie oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjnej Gminy Miejskiej Lubin³⁶”. Prace budowlane przy Hali Widowiskowo-Sportowej były realizowane na podstawie Pozwolenia na budowę – Decyzji nr 1161 Starosty Lubińskiego z 10 listopada 2009 r.,³⁷ wydanego dla Lubińskiej Spółki Inwestycyjnej Sp. z o.o. w likwidacji. Decyzja ta została przeniesiona na RCS na mocy Decyzji Nr 705 Starosty Lubińskiego z dnia 13 lipca 2011 r.³⁸ W związku z tym Spółka nie uzyskiwała wymaganych uzgodnień, pozwoleń i opinii w ramach formalnego przygotowania przedsięwzięcia zakończonego uzyskaniem pozwolenia na budowę. Zmiany w projekcie³⁹ wprowadzono dwukrotnie i uzyskano na nie stosowną decyzję zmiany pozwolenia na budowę w dniu 17 sierpnia 2011 r.⁴⁰ i 11 kwietnia 2014 r.⁴¹ (z zachowaniem bez zmian pozostałych warunków wcześniejszego pozwolenia).

W Planie inwestycyjnym Spółki na 2012 r., 2013 r. i 2014 r. określono całkowity koszt budowy hali na 70 000,0 tys. zł. Zgodnie z nim finansowanie inwestycji RCS zapewniło z kredytu bankowego w wysokości 50 000,0 tys. zł oraz ze środków własnych – 20 000 tys. zł⁴². W czasie trwania inwestycji pozyskano dodatkowe środki finansowe z MSiT w wysokości 15 000,0 tys. zł⁴³. Spłata kredytu bankowego ma nastąpić w 208 równych ratach, począwszy od 29 września 2014 r., w terminie do 31 grudnia 2031 r.

³⁶ Cel strategiczny: Wzrost poziomu warunków bytowych społeczności lokalnej.

³⁷ Nr sprawy AB.7351-21/13/2009.

³⁸ DAR.6740.2011.

³⁹ Wymagające zmiany pozwolenia na budowę.

⁴⁰ DAR.6740.706.2011 – Decyzja nr 825 - najważniejsze zmiany obejmowały zmianę układu krzesełek na widowni zwiększające liczbę widzów z 3 000 do 3 727 oraz dodanie łóż VIP, dodanie kondygnacji O na garaż i pomieszczenia magazynowe.

⁴¹ DAR.6740.230.2014 - Decyzja nr 324 – zmiany głównie o charakterze funkcjonalnym dokonane w czasie realizacji inwestycji, nie wpłynęły one na czas i koszt inwestycji.

⁴² Środki z wkładów pieniężnych Gminy Miejskiej Lubin już wniesione lub zarezerwowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Miejskiej Lubin.

⁴³ Umowa 2012/0182/2328/SubA/DIS/S z 18 października 2012 r.

Zamówienia publicznego na wykonanie hali udzielono w dniu 26 czerwca 2012 r. po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego⁴⁴. Pierwotnie w umowie przewidziano wykonanie inwestycji w ciągu 18 miesięcy od daty przekazania terenu budowy, czyli do dnia 29 grudnia 2013 r., tj. według harmonogramu czasowego i rzeczowego stanowiącego załącznik do umowy. Ze względu na obiektywne czynniki zawarte zostały aneksy do tej umowy, wydłużając czas realizacji przedsięwzięcia do 30 czerwca 2014 r. Wydłużenie czasu realizacji przedmiotowej inwestycji wynikało z niesprzyjających warunków atmosferycznych na przełomie 2012/2013⁴⁵ oraz ze względu na kolizję z niezainwentaryzowanym kolektorem deszczowym DN 800⁴⁶. W czasie realizacji inwestycji czterokrotnie doszło do niedotrzymania terminów wynikających z harmonogramu rzeczowego, na skutek opóźnień w montażu opraw oświetleniowych⁴⁷ i kamer monitorujących⁴⁸ oraz rozbudowy urządzeń transformatorowych⁴⁹. Odstępstwa te zostały zaakceptowane, zarówno przez RCS, jak i bank kredytujący.

W dniu 16 czerwca 2014 r. Spółka uzyskała pozwolenie na użytkowanie obiektu⁵⁰, potwierdzające wykonanie inwestycji zgodnie z projektem, które uprawomocniło się 30 czerwca 2014 r. Zgodnie z § 13 ust.8 umowy Nr 42/2012 oznaczało to wywiązanie się Wykonawcy z terminu zakończenia robót określonego w umowie. Od dnia 1 lipca 2014 r. Spółka rozpoczęła odbiory końcowe inwestycji.

Do dnia 30 czerwca 2014 r. Spółka poniosła w związku z tym przedsięwzięciem koszty w wysokości 54 471,15 tys. zł, z tego 985,22 tys. zł stanowiły koszty prac przygotowawczych, 53 485,93 tys. zł koszty prac budowlanych⁵¹. W celu zakończenia inwestycji i jej pełnego rozliczenia, Spółka planuje jeszcze wydatkować 15 115,7 tys. zł, w tym 12 959,0 tys. zł na prace budowlane, 1 769,0 tys. zł na wyposażenie hali, nie ujęte w umowie z jej generalnym wykonawcą oraz 387,7 tys. zł na inne prace dodatkowe przy hali⁵². Razem koszty budowy Hali będą niższe od zaplanowanych i wyniosą według szacunku Spółki 69 586,9 tys. zł, a z uwzględnieniem szacunkowych kosztów kredytu – 109 517,59 tys. zł⁵³.

W Urzędzie, jak i w Spółce nie było dokumentów o charakterze strategicznym umożliwiających dokonanie oceny stopnia i jakości realizacji zadań przez Spółkę (studium wykonalności, analiza marketingowa). W zakresie realizacji budowy hali Widowiskowo Sportowej, Spółka nie dysponowała dokumentacją określającą założenia, na podstawie których planowano realizację przedsięwzięcia Budowa Hali Widowiskowo Sportowej. Jedynym dokumentem mogącym posłużyć do oceny założonych efektów przedsięwzięcia był Biznesplan Hali Widowiskowo-Sportowej, jednak ocena będzie możliwa dopiero po przekazaniu wybudowanego obiektu do eksploatacji. Nie prowadzono (tak w Urzędzie jak i w Spółce) ocen efektywności realizowanych zadań w zakresie inwestycji budowy Hali, jak i prowadzonej działalności RCS. Według wyjaśnień Prezesa RCS, nie można wyliczyć przychodów i kosztów poszczególnych rodzajów działalności przed uruchomieniem działalności Hali. Dokładne wyliczenia Spółka będzie w stanie przedstawić po roku funkcjonowania obiektu.

W przypadku Spółki RTBS kontrola wykazała, że podstawowa działalność ograniczyła się do jednego z celów określonych uchwałą z dnia 15 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Spółki, tj. prowadzenia działalności polegającej na budowie domów na sprzedaż. Spółka nie realizowała przedsięwzięć polegających na budowie domów mieszkalnych

⁴⁴ Postępowanie RCS-ZP/1/02/2012 wszczęte 08.03.2012 r., zakończone zawarciem w dniu 26.06.2012 r. umowy z Wykonawcą nr 42/2012 – wartość przedmiotu umowy brutto: 64 795,02 tys. zł.

⁴⁵ Aneks nr 6 z 8 sierpnia 2013 r. – niesprzyjające warunki atmosferyczne potwierdzone przez IMGW i zaakceptowane pod względem zasadności przez bank kredytujący inwestycję.

⁴⁶ Aneks nr 7 z 20 stycznia 2014 r.

⁴⁷ Styczeń 2014 r. oprawy zewnętrzne - ze względu na ujemne temperatury na zewnątrz, kwiecień 2014 r. nieprawidłowe oprawy dostarczone przez Dostawcę.

⁴⁸ Marzec 2014 r. – ze względu na opóźnienie w wykonaniu zasilenia docelowego co stwarzało ryzyko kradzieży sprzętu.

⁴⁹ Luty 2014 r. – wynikało z konieczności wykonania robót dodatkowych.

⁵⁰ Decyzja PINB.7353-220-3/14 z dnia 16 czerwca 2014 r.

⁵¹ W tym 51 836,02 tys. zł poniesione na rzecz wykonawcy zamówienia z tytułu Umowy nr 42/2012.

⁵² Realizowane już przez wykonawcę zamówienia jako zamówienia uzupełniające do Umowy 42/2012.

⁵³ Szacunkowo do 2031 roku, oprocentowanie zmienne oparte na wskaźniku WIBOR 1M, powiększonym o stałą marżę banku w wysokości 2%. – Według danych na dzień zawarcia umowy kredytu z tytułu odsetek od kredytu Spółka zapłaci 38 696,47 tys. zł.

z przeznaczeniem na wynajem. W badanym okresie nie dokonywano oceny realizacji zadań przez Spółkę.

[dowód akta kontroli str. 163-170, 180-182, 187-189, 315-329, 399-402]

Ustalone
nieprawidłowości

W przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na ograniczeniu realizacji zadań przez Spółkę RTBS wyłącznie do budowania domów i mieszkań na sprzedaż, podczas gdy istotą działania Spółki była budowa mieszkań z przeznaczeniem na wynajem.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że Spółka RCS nie otrzymała od Gminy, wraz z pozwoleniem na budowę oraz projektem budowlanym Hali Widowiskowo-Sportowej, dokumentów dotyczących (przyjętych przy ich tworzeniu) założeń funkcjonalnych oraz ekonomicznej efektywności wykorzystania obiektu. Nie opracowano także strategii zarządzania i eksploatacji hali oraz nie dokonano aktualizacji Biznesplanu, uwzględniającej m.in. opóźnienie w oddaniu obiektu do użytku. Zdaniem NIK, brak planowania strategicznego utrudni dokonanie rzetelnej oceny efektywności i skuteczności realizacji celu, dla którego zrealizowano budowę przedmiotowego obiektu.

[dowód akta kontroli str. 685 – 686]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. System badania skuteczności i efektywności wykonywania zadań publicznych za pośrednictwem spółek z udziałem Gminy.

Gmina nie określała celów (poza zakresem działania ujętym w uchwale o powołaniu spółki) ani mierników realizacji celów przez spółki komunalne.

Zagadnienia związane z nadzorem właścicielskim były ujęte w zapisach ogólnie obowiązującego regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego Lubina, gdzie jako właściwy do wykonania tych zadań wskazano Wydział Oświaty, Kultury i Nadzoru Właścicielskiego (§24 pkt 12 regulaminu organizacyjnego). Rozwinięcia zapisów regulaminowych dokonano w zakresach obowiązków i czynności naczelnika wydziału i wyznaczonego głównego specjalisty. Do zakresu obowiązków naczelnika przypisano „nadzór i koordynację nad sporządzaniem na wniosek Prezydenta Miasta analiz ekonomicznych, organizacyjnych i finansowych miejskich jednostek organizacyjnych i spółek prawa handlowego”. Do zakresu zadań wyznaczonego głównego specjalisty przypisano szereg czynności mających charakter techniczny, w tym np. protokolowanie Zgromadzeń Wspólników czy prowadzenie akt związanych z nadzorem właścicielskim.

W Urzędzie nie wprowadzano innych uregulowań dotyczących nadzoru właścicielskiego. Ponadto w analizowanym okresie Urząd nie przeprowadzał kontroli w spółkach komunalnych, w tym w zakresie umożliwiającym dokonanie oceny jakości wykonywanych zadań.

[dowód: akta kontroli str. 180-189, 81-100, 111-119]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w GML nie funkcjonował jakkolwiek sformalizowany system badania jakości i efektywności wykonywania zadań publicznych przez spółki komunalne i poza rozmowami, spotkaniami z mieszkańcami czy też systemem skargowym Urząd nie dysponował narzędziem ewaluacji wykonania zadań przez spółki komunalne.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*⁵⁴, wnosi o:

1. Podjęcie działań zapewniających dostosowanie przedmiotu działalności RTBS do ograniczeń ustawowych prowadzenia działalności, ustalonych dla samorządów gminnych.
2. Podjęcie działań mających na celu przywrócenie zdolności do generowania zysku w spółkach TERMAL S.A. i RCS Sp. z o.o.
3. Rozważenie możliwości wdrożenia mechanizmów kontroli wykorzystania składników majątku gminnego, przekazywanych na rzecz miejskich spółek komunalnych.
4. Rozważyć możliwość wprowadzenia mechanizmów monitoringu zadań publicznych i oceny efektywności ich wykonywania przez spółki komunalne.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i nieprawidłowości przedstawionych powyżej lub o podjętych działaniach w kierunku ich wykorzystania.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 21 listopada 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
Dyrektor

.....
Podpis

⁵⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.